

Zarandul

BIBLIOTECA CENTRALA
„ASOCIATIUNII”
SIBIIU

ORGAN INDEPENDENT — CULTURAL, ECONOMIC ȘI DE INFORMAȚII — DIN VALEA CRIȘULUI ALB

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET
REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BRAD

ABONAMENTE: 100 lei anual, 6 luni 60 lei
Instituții și bănci 150 lei
Muncitorii minieri și muncitorii agricultori 50 lei

APARE ÎN FIECARE JOI

Redactor responsabil: G. E. CAMBER

Comemorarea revoluției lui Horia în Crișcior

Duminică în 3 Februarie a. c. s'a celebrat în comuna Crișcior comemorarea de 150 ani dela revoluținea lui Horia.

Comitetul nostru zarandean a ținut, ca această comună, — unde neînduratul căpitan, George Crișan, în fruntea iobagilor nenorociți, a vărsat șiroaie de sânge nemeșesc, — să fie distinsă cu cel mai evocator monument din cele 10 troițe zarandene, ridicate în amintirea mucenicilor noștri dela 1784.

Troița pe lângă proporțiile-i impunătoare are în față un baso-relief, — lucrat de apreciatul artist d Radu Moga, profesor la liceul Avram Iancu din Brad. Frumoasa icoană în bronz reprezintă pe inimosul preot căpitan Constantin Turcin, botezând pe grofița Apolonia, pe care a cununat-o apoi cu iobagul Ioan Sârb din Crișcior. În dosul troiței sunt gravate în marmoră, cu litere de aur, evenimentele de aici dela a. 1784

Socul din piatră și beton armat înalt de 1 m. dela nivelul șoselei e îngrădit frumos, artistic, de societatea Sf. George a tinerimei din Crișcior, care a cheltuit 3200 lei, afară de lucrările, făcute gratuit de membri săi în atelierile soc. „Mica” dela Gurabarza.

Terenul, pe care e așezat monumentul e la întâlnirea șoselei naționale cu strada cătră biserică și e dat ca ofrandă pioasă de vrednicul minier Faur Nicolae și soția sa Ana.

După terminarea sf. liturghii în biserică veche de aproape 500 de ani, a voievodului Bălea, preoții, învățătorii, elevii școlii primare și întreg poporul, în frunte cu prapori și steaguri naționale, au ieșit afară, la sfințirea monumentalei troiței.

Cu toate că în ziua întregă a fost o puternică furtună cu nea și vânt și lumea îngrozită de o molimă cruntă de gripă, totuși, asistența a fost așa de numeroasă, încât circulația pe șosea a fost întreruptă.

La sfințirea troiței și la ridicarea parastasului pentru mucenicii dela 1784 au celebrat preoții: Ștefan Perian din Crișcior, Ioan Birău din Buceș, Stanciu din Zdrapți și Pașca din București.

Din partea Comitetului central din Brad, au asistat dnii: Dr. I. Radu, ing. G. Minovici și profesorii V. Fugăță și P. Nișca și dr. C. Glava adv., — apoi un număr frumos de învățători și elevi dela școala primară din Gurabarza, dl inspector Findig dela minele soc. „Mica” și un impunător număr de minieri.

Vorbirea ocazională a ținut-o valorosul membru al comitetului zărân-

dean, dl ing. G. Minovici care deși primise însărcinarea abia cu o zi înainte, — ceilalți membri îmbolnăvindu-se, — s'a achitat într'un mod strălucit.

Intr'o vorbire scurtă, dar plină de lumină, de sentiment patriotic și național și de adevăruri istorice, înlănțuite într'o logică de fier, a purtat auditorul prin evenimentele sângeroase dela 1784, întâmplate aci în Crișcior, i-a prezentat pe căpitanii mucenici Horia, Cloșca și Crișan.

Condițiile de pace ale lui Horia, transmise nobilimii din Deva: 1. Liberarea de iobăgie a poporului român. 2. Nobilii să plătească dări ca și țărani. 3. Românii să capete arme și să fie militari. 4. Pământurile nobilimei să se împartă la țărani, „echivalau cu prefacerea Ardealului într'un stat burghez”. „Țăranii lui Horia cu 5 ani înaintea revoluției franceze au sângerat pentru lozincile acestea: libertate (pct. 1), egalitate (pct. 2), națiune armată (pct. 3) și desființarea latifundiilor” (pct. 4).

Dl Minovici termină așa de frumos vorbirea sa citând pe Szilágyi F. din lucrarea acestuia Hora világ. (Lumea lui Horia): „Există o Nemesis, o justiție răsbunătoare în viața oamenilor, a popoarelor, a statelor, când puternicul, răsbunătorul Dzeu pedepsește păcatele părinților în fiii lor până în viața a treia și a patra”.

„...Această Nemesis înseamnă, conform concepțiilor creștine: că există Dzeu în istorie”.

Ce bine se potrivește avertismentul lui Szilágyi și revizionistilor de azi dela Budapesta!

Dl P. Matieș, învățător, președintele secției Crișcior a organizației pentru serbări, arată importanța revoluției lui Horia pentru dezvoltarea ideii naționale la Romani și ideea de unitate politică. „Din pământul îngrășat, cu sângele lor a răsărit și va răsări sămânța vitejilor, cari au sfărmat granițele despărțitoare și cari vor infrânge, dacă va fi nevoie, trufia revizionistilor, urmașii grofilor fără suflet dela 1784.

Dl dr. Radu, președintele Comitetului zarandean pentru comemorarea revoluției făcând o scurtă dare de seamă despre cheltuielile cu ridicarea monumentului, cari se ridică la 35000 Lei, mulțamește tuturor sprijinitorilor și-i predă autorităților locale.

Laudă și mulțamește în deosebi minierilor și funcționarilor soc. „Mica”, din a căror ofrandă minunată s'au putut ridica cele 10 monumente zarandene, cari vor grăi pe viacuri, cum știe

Românul cinste memoria părinților și a străbunilor.

Dl. Pr. Ștefan Perian încheie sărbarea mulțumind în numele credincioșilor din Crișcior comitetului central și președintelui său, d. dr. I. Radu pentru acest frumos monument; promite că-l va îngriji și cinste, cum se cuvine.

Mulțamește credinciosului Faur Nicolae și soției sale Ana, pentru terenul cedat pentru monument. În sfârșit amintește, că toate cheltuielile parastasului a pomenei făcute astăzi intru pomeneirea străbunilor dela 1784 din Crișcior, uciși de nemeșii răsbunători, le-a dat credinciosul Sârbu Petru urmaș — strănepot al iobagului Sârbu Ioan, cununat cu grofița Apolonia de fericitul preot-martir C. Turcin la 3 Nov. 1784.
Dr. I. R.

— În California, America de Nord, s'a prăbușit în mare, cel mai mare dirijabil din lume. Echipajul format din 81 oameni a fost salvat de vapoarele de război.

— Abisinia și Italia sunt în ceartă Italia a mobilizat două divizii de armată și a trimis-o în Africa.

Abisinia, pe dealtă parte, este susținută de Japonia, care a trimis o notă destul de energică guvernului dela Roma, prin care spune că nu va admite nici în ruptul capului ocuparea Abisinie de un stat european.

Se poate întâmpla să fie război...

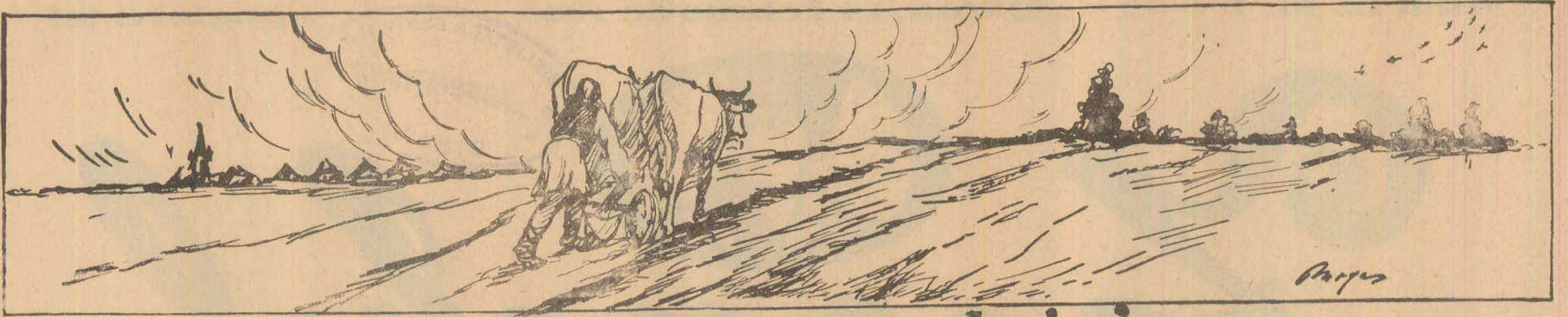
— D. G. Mironescu, fost președinte al consiliului, a părăsit partidul național-țărănesc. Totodată Dsa a demisionat și din Senat.

Către prietenii noștri abonați la gazeta „Zarandul”

Cu părere de rău trebuie să constatăm că un mare număr de abonați au primit gazeta regulat, dar fără să țină socoteală de cheltuielile ce avem, nici până astăzi n'au binevoit a ne trimite neînsemnatele sume ce ne datoresc.

Facem dar un călduros apel iubiților noștri abonați rămași în urmă cu plata abonamentelor, acelor cari au primit și n'au plătit, cum și acelor ce doresc a continua cu abonamentul să se grăbească a ne trimite neînsemnatele sume ce ne datoresc, deoarece numai așa vom putea aduce noi îmbunătățiri gazetei.

N e f i i n d d e c â t o chestie de cinste din partea d-lor, suntem îndreptățiți că apelul nostru nu va rămâne fără răsunet și că toți abonații, cari din scăpate de vedere n'au achitat abonamentele, se vor grăbi a ni le trimite cât mai curând.

— DE-ALE PLUGĂRIEI —

Creșterea oilor

„Că mi-s mai dragi oile
Decât toate fetele;
Cât de mândre ele-ar fi
Mie mi-s mai dragi munții
Munții cei cu iarbă verde,
Că'n ei bine mi se șede.
(Strigătură din Ardeal.)

Creșterea oilor este cea mai veche îndeletnicire a Românilor. Am moștenit această ocupație, dela popoarele cari locuiau pe acestea meleaguri înainte de formarea poporului român. Sciții, Tracii și Dacii erau crescători de oi. Ei creșteau rasa **Turcană**. Popoarele vecine au învățat păstoritul dela noi. Când au venit coloniștii romani în Dacia, au adus cu ei rasa **Țigae**, care cu încetul s'a răspândit în toată țara și în unele dintre țările vecine. Învățații cari au scris despre această rasă o numesc „rasa românească“. Pe lângă **Țigae** și **Turcană** se mai cresc la noi rasele: **Spancă**, **Stogoșe**, mai puțin **Friza**, **Merinosul** și **Caraculu**. Aceasta din urmă au adus-o Rușii în Basarabia, tocmai din Asia, pentru blana ei foarte căutată. Se poate încrucișa (curci) cu turcană neagră.

Foloasele ce le avem de pe urma creșterii oilor sunt: laptele, lâna, mieii și gunoiul. Din lapte se pregătește brânza și untul. Sunt fel de fel de brânzeturi de oaie, unele foarte scumpe.

Pășunile de coline și de munte se gospodăresc cel mai bine prin creșterea oilor.

În ținutul Zarandului (plasele Brad, Avram Iancu și Hălmagiu) se găsesc cam 25.000 de oi cu tineret cu tot, după datele adunate prin notariate de către Domnii Ingineri, agronomi, inspectori generali Dr. Ioan Luca Ciomac și Valeriu Popa. Aceste oi ar însemna o bogăție destul de mare, dar am avut durerea să citesc în „Stâna“, revista oierilor din țară, că în toți Munții Apuseni, deci și în Zarand, se pune prea puțină grijă pe creșterea oilor. E păcat că se dă așa de puțină însemnătate tocmai acestei meserii, care este cea mai cântată de preoți și de scriitori. Putem spune, că datorită păstoritului și-a păstrat neamul nostru ființa și unitatea sufletească. Ciobanii din Ardeal mergeau cu oile până departe în Rusia și în Balcani, trecând pela frații din Vechiul Regat și păstrând astfel legătura cu ei.

Doinele cele mai frumoase și mai „ale tuturor Românilor“ dela păstori le avem. Iar poezia cea mai frumoasă dintre toate, „Miorița“ tot dela ei ne-a rămas. Toți străini cari vin pe aici rămân înmărmuriți de frumusețea fără seamăn al acestui „mărgăritar“ al literaturii noastre.

Să punem mai multă grijă, mai multă pricepere și mai ales mai multă dragoste pentru creșterea oilor, care este una dintre cele mai însemnate avuții naționale.

Prof. Martin Ioan.

Știri culturale.

— **Duminica** trecută s'a ținut la Zdrapți cercul cultural al inv. din jurul Crișciorului. D-ra Crucin și d. Fodor, preș. cercului, au ținut câte o frumoasă vorbire sătenilor, cari au venit să ia parte la aceasta manifestare culturală.

D-l inv. Liviu Buia, cu această ocazie, a pregătit admirabile coruri pe mai multe voci.

— **La Crișan** a fost cercul cult. al inv. din Brad. Lecțiile practice au fost ținute de d-na Mili Roth și dl. Popa Marin. Ambele au fost declarate de reușite. La ședința publică, la care a ținut să ia parte mult popor, au vorbit: d. Firțulescu și d. Lucaciu.

Programul variat a fost bine executat. — **Tineretul** din comuna Trestia va juca piesa de teatru „Ghiță Brebenel“ în Săliște la 3 Martie și în Ormindea la 10 Martie a. crt., în loc de 3 și 10 Februarie, 1935 cum din eroare s'a anunțat în Nr. nostru din 17, Ian. al acestui an.

Examenle de definitivat și înaintare pentru învățători

Ministerul instrucțiunii a fixat pentru învățători data de 15 Aprilie a. c., pentru examenle de definitivat. Iar pentru înaintare la Nr. II. 1 Martie 1936.

La examenul de definitivat se vor prezenta toți învățătorii cari la 15 Aprilie a. c. vor avea 3 ani de funcționare efectivă și cari la 1 Aprilie a. c. au titlul provizoriu.

Pentru gr. II, învățătorii vor înainta cereri inspectorilor regionali pentru inspecțiile speciale.

— În județul Hunedoara s'a înființat o nouă plasă: Sarmiseghetuza.

— În țara noastră ca și de altcum în celelalte țări din Europa, s'a abătut un nou val de ger. Termometru a înregistrat, în regiunea noastră, în noaptea de 11 Feb. c. 23 sub zero.

— Ni se comunică din comuna Tătăraști-Ilia, că zilele trecute, din cauza gerului, și-au făcut apariția o haită de lupi.

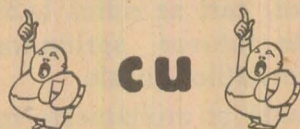
Cu mare greutate sătenii, înarmați cu topoare și furci, au putut să-i alunge.

— La Deva din inițiativa d. Dr. Mioc, prefect, s'a hotărât să se studieze aducerea apei potabile din regiunea Hunedoarei și canalizarea orașului. Probabil, lucrările de canalizare și apeduct vor începe odată cu venirea primăverii

CINEMA „ORIENT“ BRAD

Duminică 17 Februarie 1935.

F a t a
Regimentului

ANNY ONDRA

Din „Valea Hațegului,”

Sanitare. — Intreaga regiune a Hațegului este bantuită de febra tifoidă și în același timp de gripă. S'au înregistrat o mulțime de cazuri mortale atât în comunele Sarmiseghetuza și jur cât și în com. Băuțar. Crație Intervenției energice a D-lui Dr. Ioan Moga, medic de circ. În Sarmiseghetuza, atât cazurile mortale cât și cele de boală a căzut simțitor. S'au făcut peste 1000 injecții antitifice, dar cu toate acestea ar trebui mult mai multe și totodată ar trebui date și alte ajutoare. D-nui Dr. Moga la început s'a lovit de rezistența locuitorilor cari nu voiau să primească injecțiile și în al doilea rând nu posedă sumele necesare pentru combaterea bolilor. A sacrificat salariul propriu cu toate că este atât de derizoriu. Cei în drept nu au nimic de zis?

Concert. — În seara zilei de 3 Februarie a avut loc în sala „Mielul de aur“ din Hațeg un foarte reușit și frumos concert. Artiștii au fost D-șra Silvia Florea, mezzo-soprană și D-nul Pamfil, bariton, ambii dela Academia de muzică din Cluj. Tinerii artiști-fii ai județului nostru-au dat dovadă de un simț artistic cât se poate de desvoltat având în voce cea căldură inerentă tinereții. A participat un public select și numeros.

Sorin Răscoală.

Atențiune!

Atențiune!

Abonamentul la
„ZARANDUL“

pentru săteni și muncitori
e numai 50 lei pe an!

Abonați-o căci e cea mai efitină
gazetă, ce apare în țara noastră.

Administrația financiară de încasări și plăți
No. 23298 luna 9 II 1935

Pulicațiune

Se aduce la cunoștința contribuabililor jud. Hunedoara, textul Art. 4. din legea Represiunii evaziunii fiscale.

Orice locuitor al țării, impozabil fără deosebire de sex, este dator a avea un carnet de contribuțiuni, ținut în ordine pentru impozitele ce are în raza fiecărei percepții fiscale. — Acei cari sunt scutiți de impozite din anumite motive, vor avea pe carnet mențiunea că sunt scutiți de impozite. — Ori ce abatere dela dispozițiile acestei legi se va pedepsi cu o amendă de Lei 500-1.000.-

Prețul carnetului este de Lei 5 și se eliberează de percepțiile de agenții și circumscripții. — Perceptorii sunt obligați să înscrie în acele carnete atât debitul și modificări debitului, cât și chitanțele de plata impozitului. —

În felul aceasta fiecare contribuabil va ști în ori care moment care este debitului de impozit și cât a plătit. —

Perceptorii și agenții cari vor refuza eliberarea carnetelor de dare sunt pedepsiți cu o amendă de Lei 500, iar pentru neținerea în regulă carnetelor de dare vor fi destituiți din serviciu. —

Administrația Fin. de Incasăr și Plăți.
Dr. Ion Al. Petresu

Revoluția lui Horia Cloșca și Crisan

— Români din Munții Abrudului —

Urmările revoluției

(Continuare)

de: **Const. Tisu**

Impăratul Iosif al II-lea în întreg cursul domniei sale, considera clasa țăranilor, ca cea mai folositoare clasă a societății. Scopul său era ca să ridice pe țărani, și prin țărani să ridice agricultura și industria țării sale.

Conduc de această idee, el desființă deja în anul 1781 iobăgia din Boemia și Moravia, și tot așa dispuse și în Transilvania la anul 1783, pe când se afla în Sibiu cu ocazia călătoriei sale în părțile aceste.

Dar intențiunea sa relativ la ștergerea iobăgiei, întâmpină o dărză rezistență din partea Cancelariei aulice.

În 16 August 1783 el chiar ordonă guvernului din Sibiu ștergerea iobăgiei, iar în ziua de 2 Martie 1784 invită din nou guvernul transilvănean, ca până la terminarea investigației, referitor la serviciile și impozitele excesive, să se reducă toate obligațiunile iobăgești, în consonanță cu regulamentul urban.

Toate acestea însă nu au fost executate, nici de Cancelaria aulică și nici de guvernul lui Brukental din Sibiu, prin faptul, că nu au fost aduse la cunoștința țăranilor din care cauză, împăratul la 24 Maiu 1785, întrebă Cancelaria aulică din Viena, care este motivul că aceste dispozițiuni ale sale, nu au fost publicate în așa fel, ca să fi ajuns și la cunoștința iobagilor. — Cancelaria aulică, să scuză zicând, că în Ungaria și în Transilvania era obiceiul, ca ordinele împăratului se publicau numai autori, tărilor administrative, și aceste la rândul lor le aduceau la cunoștința celor interesați prin diferite circulare.

În urma acestora împăratul Iosif la data de 22 August 1785 dispuse publicarea patentei sale referitoare la desființarea iobăgiei, atât în Transilvania cât și în Ungaria.

Patenta aceasta fu scrisă în toate limbile popoarelor conlocuitoare și conținea următoarele puncte:

1) Desființarea obligațiunii prin care țăranii erau legați de glie, iar cuvântul iobag să ștersă, declarând pe viitor pe toți țăranii ori de ce naționalitate sau religie ar fi, oameni de umblare slobodă.

2) Țăranii să fie liberi a încheia căsă-

torie după dorința lor, fără învoirea domnului pământesc, putând urma ori ce școală, și învățând artele și meseriile, și exercitându-le ori unde ar dori.

3) Să nu mai fie siliți a servi domnilor pământeni decât cu învoirea lor, și în baza unui contract.

4) Să poată dispune după plac de întregul lor avut.

5) Să nu poată fi mutați dintr'un loc în altul; iar pentru suprimarea celorlalte mizerii, ce le suferiau țăranii, în viitor să se acomodeze ordinelor ce există, până la introducerea Regulamentului urban.

În ce privește cercetarea cauzelor care au dat naștere la revoluția din 1784, cum și cercetarea plângerilor țăranilor din Munții Abrudului, împăratul însărcină pe contele lankovici. Acesta însă nu putu duce la îndeplinire ordinul împăratului din cauza sănătății sale, care îl sili să părăsească Transilvania în luna Martie 1775.

Înainte însă de a preda Transilvania, la ordinul împăratului, predate toate cauzele baronului Brukental, dându-i totodată și instrucțiunile necesare.

Baronul Brukental, călători în munți cercetă toate plângerile țăranilor pe cari le află de juste. — Constată mai departe și jafurile și nelegiuirile, pe cari le comiseseră funcționarii domeniului, bieților țărani români.

Despre toate cele constatate baronul Brukental raportă împăratului, care luând cunoștință de conținutul raportului suprimă toate abuzurile săvârșite în munți, puse capăt ori căror nelegiuiri și jafuri acordând Muntenilor drepturile lor avute mai înainte.

Așa să termină această revoluție în care sângele românesc curse din belsug udând din greu munții Abrudului, și stropind întreaga vale a Mureșului și a Crișului alb până departe la hotarale Transilvaniei, această revoluție din care răsări curatul și sfântul soare al libertății care trimise căldura sa tuturor popoarelor subjugate de ticăloasa și cruda nobilime ungurească.

(SFÂRȘIT).

Hălmagiu (j. Arad)

— Mai există? Știam odată că plasa Hălmagiu are un serviciu medical veterinar. Dar... constatăm că acest serviciu nu ar activa întins în ramura și direcția cerută de misiunea ce o are într'o plasă. Aceasta o spunem din următorul motiv:

În comuna Brusturi din plasa noastră, o mulțime vite mari și mici sunt bolnave, între cari și câteva cazuri mortale. Afară de aceasta, se poate constata că în 3 ani, nici un organ al serviciului veterinar nu s'a deplasat în susnumita comună, pentru a se interesa de starea sănătății animalelor domestice. Credem că n'ar fi mare lucru, ca dl medic veterinar să ceară primăriei mijloacele de transport și odată pe an să facă o inspecție prin comune. Mai există serviciul veterinar în plasa noastră, sau nu? Dacă acest serviciu s'a desființat fără ca noi să știm, rugăm pe dl dr. A. Putici primpretorul plășii, — pe cari îl cunoaștem ca vajnic apărător al intereselor locuitorilor din plasa dsale să intervină pentru reînființare. Trebuie să se ia în considerație faptul că: singura sursă sigură de venife a locuitorilor din aceste părți este creșterea vitelor. N'am scris acestea pentru a jigni pe cineva, ci pentru a atrage atențiunea celor în drept să binevoiască a da o mână de ajutor acelora ce cu ochii umezi, pleacă cu pielea vitelor moarte în spinare ca s'o vândă în Hălmagiu.

— *Inspecție administrativă.* Dl dr. A. Putici primpretorul plășii noastre, a inspectat comuna Brusturi în ziua de 7 Febr. a. c. Cu această ocazie, dsa a constatat că suma de lei 10.000 dată pentru repararea drumurilor din această comună din partea prefecturii, a fost întrebuințată în scopul pentru cari a fost dată, întreaga sumă fiind justificată cu acte în regulă.

— *Subrevizor școlar nou.* În locul dlui subrevizor școlar I. Târziu transferat dela circ. Hălmagiu, a fost numit dl Furdui. Salutăm numirea noului subrevizor Furdui, dsa fiind un element de valoare al corp. didactic primar din jud. Arad.

— *Școlare.* La școala primară din Hălmagiu, numărul elevilor cari frecventau școala, era prea mare pentru trei învățător. Dl revizor al județului Lazăr Igrisan, înțelegând necesitatea unui nou post, l-a înființat pe ziua de 1 Febr. a. c. În noul post a fost detașată dna Zinica Putici, soția dlui primpretor dr. A. Putici. Este un act de dreptate făcut doamnei Putici.

— Din cauza zăpezi căzute în cantitate mare, trenurile au mari întârzieri, aproape în toată țara.

Pe linia Arad-Brad, trenurile de persoane vin cu 3-4 ore întârziere.

— Cel mai bătrân locuitor din Moldova a murit. El se numește Kalman Schoenfeld și avea 120 ani.

— Într'o insulă-nunță Borneo, din cauza unei mal care s'a suprat, douăzeci și șapte femei, cari cărau argilă pentru fabricarea oalelor, au fost surprise și îngropate de vii.

— D. Titulescu a fost ales președinte al Întelegerii Balcanice.

Până în lunie d. Titulescu va continua să prezideze și Mica Înțelegere, când, probabil, va trece asupra d. Jeltici.

— Bugetul viitorului an financiar 1935-36 nu va trece de 19 miliarde. Se impun, deci, economii.

Pentru a se reduce cele 2 miliarde Consiliul de miniștri a hotărât:

Fiecare ministru va reduce bugetul cu 10 la sut. Indiferent dela ce capitol.

Nu se va mai face nici o numire, avansare, etc. în rândul funcționarilor publici.

Impozitele pe lux și cifra de afaceri vor fi urcate cu 25 la sută.

Transferări în inv. primar

Cererile de transferare ale învățătorilor se vor înainta Serviciilor locale de învățământ până la 1 Aprilie 1935.

Posturile vacante în inv. primar din jud. Hunedoara

Almașul mic	— — —	postul 1	învățător
Băița	— — —	" 3	"
Bănița No. 2	— — —	" 1	"
Batiz	— — —	" 2	învățătoare
Brad	— — —	" 4	învățătoare
"	— — —	" 5	"
Căstău	— — —	" 3	învățător
Cerbia	— — —	" 2	învățătoare
Coroești-Pui	— — —	" 2	învățătoare
Curpeni-Geoagiu	— — —	" 1	învățător
Cărpeneș	— — —	" 1	"
Cerneașoara-Floresca	— — —	" 1	"
Cugir No. 1	— — —	" 1	"
Dobâncea	— — —	" 1	"
Feregi	— — —	" 1	"
Geoagiu	— — —	" 1	"
Gurasada	— — —	" 2	învățătoare
Jiu—Corești	— — —	" 1	învățător
Lăpușnic	— — —	" 2	învățătoare
Leșnie	— — —	" 2	"
Luncani	— — —	" 2	"
Lupeni No. 1	— — —	" 2	"
Mesteacăn	— — —	" 2	"
Nădăstia de sus	— — —	" 2	"
Petrila No. 1	— — —	" 10	"
" " 1	— — —	" 11	învățător
Pricaz	— — —	" 2	învățătoare
Pui—Galați	— — —	" 1	învățător
Rădulești	— — —	" 1	învățătoare

Râu de Mori	— — —	" 1	învățător
Romosei	— — —	" 1	"
Sântandrei	— — —	" 3	"
Simeria Veche	— — —	" 2	învățătoare
Sărăcsău	— — —	" 2	învățătoare
Sarmisegetuza	— — —	" 3	învățător
Șesuri	— — —	" 2	învățătoare
Simeria	— — —	" 9	învățător
Șoimuș	— — —	" 1	"
Șoimuș (mixtă)	— — —	" 3	"
Streiplopi	— — —	" 1	"
Tomnatic	— — —	" 2	învățătoare
Turdaș	— — —	" 2	"
Tiulești	— — —	" 1	"
Vața de jos	— — —	" 2	"
Vulcan	— — —	" 12	"
Vălișoara	— — —	" 1	"

Posturi vacante la școala primară urbană

Deva-Colonie	— — —	postul 3	învățător
" Centru	— — —	" 5	"
" " " "	— — —	" 5	învățătoare
Orăștie	— — —	" 5	învățător
Petroșeni No. 1	— — —	" 9	învățătoare
" " " "	— — —	" 10	"
" " " "	— — —	" 11	"
Petroșeni No. 2	— — —	" 5	"
" " " "	— — —	" 9	învățător
" " " "	— — —	" 10	"
" " " "	— — —	" 11	"
Petroșeni Dărănești	— — —	" 2	învățătoare
" Dâlja Mare	— — —	" 2	învățători

Copii mici			
Petrila No. 1	— — —	postul 3	conducătoare
Hunedoara	— — —	" 2	"
Petrila No. 2	— — —	" 2	"
Cristur	— — —	" 1	"
Țărățel	— — —	" 1	"

Bon No. 9.

Zece bonuri de acestea dă drept posesorului la un anunț gratuit de 10 cuvinte la „Mica publicitate” din gazeta noastră.

Situația pol. a jud. Hunedoara

Patimile politice atât de pronunțate în trecutul apropiat au dispărut cu totul de pe orizontul istoricului nostru județ. Totuși la intervale se produc unele frământări, cari determină lumea politică să acționeze, iar strada să comenteze.

Guvernamentalii au o perioadă aproximativ liniștită, după operile săvârșite până în prezent. Țăranii se mențin în jurul partidului național-liberal datorită desăvârșirii conversiunii și ușurării impozitelor prin achitare lor cu prestație în natură. Centrul a suferit o mică defecțiune — tăcută de altcundă — prin înlocuirea D-nului Vulcu, actualmente președinte de onoare. În fruntea organizației stă D-nul Mitită Constantinescu, un adevărat chivernisitor și om de cultură vastă. Administrația prin conducerea d-lui dr. Romulus Miocu este la înălțimea chemării și suntem siguri că și în viitor oameni întregi și dornici de adevăr vor fi conducători demni și apți ai destinelor platurilor hunedorene. Personalități ca d-nul subsecretar de stat Mitită Constantinescu și dr. Romulus Miocu sunt o cheazășie și o asigurare a forței acestui partid ce va fi totdeauna stimat în acest județ.

Partidul național-țărănesc de sub conducerea d-nului dr. A. Vlad este un organism politic care se menține cu tărie pe primul plan al județului nostru. Fricțiunile atât de pronunțate în ultimul timp între tabăra manistă și vaidistă nu au provocat nici un dezechilibru în această organizație. Conducătorii acestui partid se spune că ar adopta tactica d-lui Iuliu Maniu, exceptând pe d-nul dr. A. Vlad, care totdeauna a fost contra principiilor d-lui Maniu și în special contra reformelor concepute de către acesta. Deasemenea se spune că d-nul C. Anghelescu ar fi preluat vice-președ. acestui partid în județ, numai pentruca să creeze o atmosferă prielnică vaidiștilor cu care are legături strânse.

Suntem siguri că partidul nu va accepta altă tactică și alt program decât ale d-lui I. Maniu, bazați fiind pe versiunile cari dela o vreme circula tot mai insistent, că membrii de frunte ai partidului sunt nemulțumiți cu venirea d-lui C. Anghelescu în organizația din acest județ.

Un bloc, care a cucerit o mulțime de aderenți și simpatii, provocând în același timp panică în sânul organizațiilor existente este „Frontul plugarilor”. Cunoaștem ideile cât și programul hotărât al acestui bloc, dar nu știm — bănuim doar — lucrăturile din culise și manoperile din întuneric. Pentruca să examinezi și să studiezi o organizație socială sau politică, trebuie să cunoști sufletul și intențiunile șefului.

Am spus aceasta deoarece am asistat la întrunirea „Ligi Agrare” din Banat, unde au participat și membrii conducători ai „Frontului” și cu această ocazie, unul din conducătorii bănațenilor a spus textual „că ar adopta o fuziune cu frontul, însă în spatele acestuia operează o seamă de politicieni, căzuți prin propriile lor păcate și străini de mișcare apugărească”. Dsa vorba despre d-nul Groza, conducătorul frontului. Existența acestui bloc este de scurtă durată și se pare că moartea lui a început deja, căci totdeauna se vor găsi inși și conducători cari vor părăsi cu drag această mișcare pentru un ciolan. În același timp țăranii vor observa că fără capete luminate nu vor face nimic și dacă în fruntea lor se vor afla capete într'adevăr luminate și caractere integre, vom fi primii care vom saluta cu entuziasm o organizație plugărească demnă de respectul tuturor. Până atunci intrăm în rezervă, după cum „Frontul” a intrat în agonie.

Partidul Mareșalului Averescu după destrămările ce a suferit prin plecarea gogiștilor și apoi a d-lui Groza era aproape dispărut. Astăzi în fruntea acestui partid se află d-nul general Diaconescu, care credem că va ridica moralul și va reface cadrele acestui partid. Dealtcum a început o luptă serioasă

prin presă, trimițând ziarul oficial „Steaua Transilvaniei” în toate colțurile țării.

Celelalte partide nu constituie un factor determinant în viața politică județeană, așa că amintim doar în treacăt partidul național-liberal (georgist) de sub conducerea d-lui Maltezeanu, care după acordul cu Mareșalul Averescu duce luptă comună cu averescanii. — Gogiștii au reușit încă să capteze masele județului, majoritatea locuitorilor nefiind străini cu totul de existența acestui partid.

O mențiune — nu prea agreabilă — merită Maghiarii și Evreii, cari se mențin pe același plan dela existența lor și până azi. Este atât de infiltrat programul revizionist în sufletele Maghiarilor încât ar merge până la sacrificiu pentru Ungaria. Am studiat totdeauna cu o deosebită atenție mișcarea și evoluția Maghiarilor pe aceste meleaguri și totdeauna am rămas surprins de blocul intact și armonnic ce-l formează. La toate alegerile sunt prezenți și se exprimă pentru străini. Ce poate fi mai dureros pentru un bun român decât faptul acesta? Privește convoiul flămânzilor minoritari, hrăniți și îmbrăcați de Statul nostru, pe care nu-l recunosc, contra căruia se exprimă și pe care încearcă să-l facă de ocară în străinătate... Și sunt o mulțime de nemernici și profitori, cari sprijină pe acești ticăloși,

dar faptele acestora nu sunt decât crime contra Statului român și atitudinea lor cea mai mișelnică acțiune.

Evreii continuă să sprijine — cu mici excepții — pe Maghiari cu toate ocaziile. Profită de bunurile umililor noștri țărani și la urmă exclamă în mod cinic: „Nu putem participa cu Românii la nimic, pentruca sunt un neam prost”. Da!... sunt un neam prost căci susțin toate lipitorile și nu se decid odată să arunce pe hotare pe toți nemernicii și paraziții cari storc ceva națiunii — și completează la existența ei.

Situația politică e aceasta... Putem fi mândri că avem organisme politice puternice și conducători luminați, dar toți vor trebui să tempereze strigătele șacalilor și să ia prada din fața hienelor, iar care își uită de neamul lor să fie puși la stâlp, căci e mai preferabil să ai câteva suflete ciostite și nepătate, decât o turmă desordonată și în mințea căreia „România nu înseamnă nimic.

Fie ca gânduri nobile și cugete curate să sălășluiească în toate manifestările politicienilor noștri și conduși de mândria de „Român” și de om, să justifice prin ei înă și importanța istorică a acestor plaiuri și astfel să le mențină pe primul plan al politicii românești pentru cinstirea strămoșilor și fala generațiilor ce vor urma.

Sorin Răscoală

Imprumutul de inzestrare

Primele trageri. — Numerele eșite la sorții Viineri dimineață s'a făcut la ministerul de finanțe, prima tragere a noilor obligațiuni ale Imprumutului de inzestrare.

CAȘTIGURI A 1200 LEI

3165021-040, 2302581 600, 436481-500,
1409081-100, 1786321-340, 1750941-960,
1728721-740, 1254341-360, 623361-380,
2119041-060, 521481-500, 34301411-160,
3310701-720, 2969761-780, 2118561-580,
3383941 960, 3137501-520, 2846421-440,
2807341-360, 220261-380, 1253501-520,
1919781-800, 2724481-500, 3002321 340,
260881-900, 1648621-40, 1978301-20, 3723641
60, 819621-40, 193621-40, 3661041 60,
2435081-100, 1406561-30, 3483321-40,
2791501-520, 1565761-80
294781-800, 2283161-180, 443221-40
2748681-700, 1944961-980, 957881-900
10121-40, 1890381-400, 126861-80, 1590501-
520, 293421-440, 263821-840, 2839121-140,
2837761-780, 2103501-20 1927801-20,
3700761-80, 529981-530000, 2318081-100,
1616361-380, 2106741-60, 22861-80, 3652521-
40, 3399201-20, 70721-40, 1943241-60, 74921-
40, 2640221-40, 599401-20, 850131-200,
3251221-240 829961-80, 2910941-60, 1678501-
20, 1155801-20, 3621761-80, 1640461-80
2316341-60, 2748361-80, 1178681-700 1231761-
80, 1003861-80, 703981-4000, 3677421-40,
1496241 60, 401521-40, 2918941-60, 461921-
40, 274601-20, 2895301-20, 3357081-100,
3711341-60, 506401-20, 2072561-80, 3261301-
20, 275521-40, 1331521-40, 1491841-60, 3311221-
40, 374041-60, 432161-80, 534681-700, 828061-
80, 1409381-400, 3433481-500, 3565521-40.

(Va urma)

Administrația financiară de încasări și plăți a jud. Hunedoara Nr. 2358 din 11 Februarie 1935. —

Circulară

Către toți contribuabilii, —

Se aduce la cunoștință publică următoarele:

1.) În conformitate cu legea arieratelor, bonurile de impozit se primesc pentru plata impozitelor anterioare anulului 1932, pentru plata succesiunilor deschise până la data de 1 Iunie 1930 și pentru plata amenzilor fiscale constatate și debitate până la 31 Martie.

2.) Contribuabili cari au primit bonuri de impozite în contul pretehzionilo ce au avut față de Stat, pot să plătească impozitele și taxele datorate de ei personal până la 31 Martie 1934, pe cale de compensare făcută de Casa de Amortizare. — Compensarea se va face prin cererea la care se va anexa certificatul de dovedirea datoriei din impozite și certificatul care dovedește existența pretențiunilor lor și lichidarea lor prin bonuri de impozite.

3.) În conformitate cu dispozițiunile J. C. M. se pot plăti cu muncă în natură din impozitele adiționale și impozitele de drumuri

cuvenite județului și comunelor urbane și rurale datorate până la 31 Martie 1934.

4.) Se atrage atențiunea tuturor contribuabililor din județul Hunedoara că aceste îndăuinițe iau sfârșit pe data de 1 Aprilie 1935 după care timp urmează să se facă achitățile numai cu bani — numerar. —

Dnii Notari și Perceptori vor lua nota și vor face urmăriți pentru încasarea sumelor în numerar fără nici un fel de păsuire, după aceasta dată.

Prefect al jud. Hunedoara,
MICCU.

Administrator financiar,
PETRESCU.

— Se va ridica o statuă cântărețului Grozăvescu, mort în împrejurări cunoscute, anii trecuți. Inițiativa ridicării monumentului a luat-o municipiul Lugojului.

— În Turcia au fost alegerile pentru adunarea națională. Au votat și femeile. Au fost alese și 17 femei în sfatul țării.

— Ministrul instrucțiunii d. Dr. Anghelescu, nu admite nici o reducere a bugetului departamentului pe care îl conduce.

De va fi totuși forțat să facă această reducere Dsa va demisiona.

— D. Nicolae Iorga se află la Paris, unde va ține mai multe conferințe.

— Acum — în diseuția camerei se află proiectele de legi: Codul Cooperăției și a siilor militare.

— În Germania — de curând — a fost ridicat o statuă celei mai vrednice mame: Barbara Schmotzer, despre care se spune că a avut 53 copii, dintre cari 38 băieți și 15 fete.

— Un fabricant de automobile din Detroit, America, ce se numește Phillips, și-a serbat împlinirea a 50 de ani. Au luat parte la această serbure vreo 20,000 de oaspeți.

Știri din Zarand

— Dna și Dl Dr. Iacob Oncu din Baia de Criș au avut nemărginita durere să piardă pe dragălașul Mircea. Cu toate silințele d. Dr. Riscuția, ca să-l scape din ghiara morții, nu s'a putut face nimic. Moartea nemiloasă l'a luat dela cei dragi. Trimittim și noi nemărginatei familii sincerele noastre condoleanțe.

— Școalele primare din Valea Brad și Zdrapți, au fost închise pe 10 zile, din cauza numărului mare de bolnavi în rândul elevilor. La Valea Brad bântue și scarlatina.

Poșta administrației

D. A. Rațiu. Va satisfacem dorința, dar mai înainte să ne plătiți 140 lei cât ne datorăți pe anul 1933 și 1934. Și apoi cu Dumneznu...

Din eroare s'a trecut în articolul: „Condamnarea Criminalilor dela Vălișoara”, că acest fapt s'a petrecut pe teritoriul comunei Vălișoara. După informațiile primite ulterior, crima s'a săvârșit pe teritoriul comunei Fornădia, iar criminalii — amintiți sunt din Ormindea.

Facem cuvenita rectificare.